

הפגיעה ההומניטרית של השתלטות מתנחלים על מעיינות פלסטינים

מרס 2012

עובדות

- 1. **מתנחלים השתלטו על 30** (מתוך 56) מעיינות ברחבי הגדה המערבית. מרחפת סכנה של השתלטות של מתנחלים על 26 מעיינות נוספים וזאת בשל "סיורים" וכטרולים סדירים שהם עורכים.
- 2. לפחות 84 אחוזים מהמעיינות המושפעים לרעה מפעילויות מתנחלים נמצאים על אדמה שהמנהל האזרחי הישראלי (מנהא"ז) מכיר בה כאדמה בבעלות פרטית של פלסטינים.
- 3. בשלושה רבעים מהמעיינות שעליהם השתלטו מתנחלים, שימשו מעשי הפחדה ואיומים להרתיע פלסטינים מלהגיע לאזור, בעוד שברבע הנותר נמנעה הגישה באמצעות מכשולים פיסיים שהוקמו בשטח.
- 4. ביותר מ-70 אחוזים מהמעיינות החלו מתנחלים לפתח את השטח שסביב המעיין ולהפכו ל"אתר תיירותי" תוך הדרת הפלסטינים מהמקום.
- 5. **ככל המעיינות המושפעים מפעילות מתנחלים** משתמשים פלסטינים, או השתמשו בעבר, להשקיית גידולים חקלאיים, להשקיית חיות משק ו/או לצריכת מים ביתית.
- 6. ישראל משתמשת ב-86 אחוזים מהמים הנשאבים מאקוויפר ההר, משאב חוצה גבולות שאמור להתחלק בין שני הצדדים באופן צודק וסביר.

חקלאים רבים נאלצו לחדול לעבד את האדמה, או לחילופין להתמודד עם ירידה ביצרנות. הוצאותיהם של רועים ומשקי בית גדלו בשל הכורח לרכוש מים יקרים המוזרמים בצינורות או מובלים במיכליות. כן הביאה נוכחותם של מתנחלים חמושים במעיינות ובסביבותיהם לעלייה בחיכוכים ובעימותים.

5. הנהגים הנלווים להשתלטות על המעיינות ולפיתוחם - לרבות הסגת גבול, הפחדה, גניבה ובנייה בלא היתר - אינם חוקיים לא רק מתוקף המשפט הבינלאומי, אלא גם מתוקף החקיקה הישראלית. ולמרות זאת, **הרשויות הישראליות נמנעו באופן שיטתי מאכיפת החוק על האחראים למעשים אלה, וממתן תקנה יעילה כלשהי לפלסטינים.**

6. הפלישה המתמשכת לאדמות פלסטיניות לצורך **הרחבת התנחלויות הינה גורם מרכזי לפגיעות ההומניטריות של האוכלוסייה הפלסטינית, והסיבה המשמעותית ביותר מאחורי פיצולה המתמשך של הגדה המערבית,** המערער את זכותו של העם הפלסטיני להגדרה עצמית.

7. על הרשויות הישראליות לחדול להקל את העברתם של אזרחים ישראלים לשפי"כ; להשיב לפלסטינים את הגישה למעיינות שעליהם השתלטו מתנחלים; לנהל חקירות יעילות של מקרי אלימות והסגת גבול של מתנחלים ולהעמיד את האחראים לדין; ולאמץ אמצעים למניעת "סיורי" מתנחלים מתמשכים במעיינות השוכנים על רכוש פרטי פלסטיני.

1. בשנים האחרונות **פגעו פעילויות מתנחלים משמעותית בגישתם של פלסטינים אל מספר גדול והולך של מעיינות בגדה המערבית ובשימוש שהם יכולים לעשות בהם.** השיטות העיקריות שבהן משתמשים מתנחלים לשם כך הן הפחדה ואיומים, וכן הצבת גדרות סביב השטחים שנבחרו לפעילותם.

2. **תופעה זו מתרחשת בהקשר של המדיניות רבת השנים של ישראל, ליישב את אוכלוסייתה האזרחית בשטח הפלסטיני הכבוש, תוך הפרה של החוק ההומניטרי הבינלאומי.** לשם כך תפסו הרשויות הישראליות כמעט 40 אחוזים מן הגדה המערבית. קבוצות מתנחלים השתלטו על אדמות ורכוש פלסטינים נוספים, לרבות מעיינות, בלי הרשאה רשמית, אבל בהסכמתן ולעיתים קרובות בתמיכתן הפעילה של הרשויות הישראליות.

3. במרבית המקרים, בעקבות צמצום הנוכחות הפלסטינית או סילוקה, מתחילים מתנחלים לפתח את המעיינות לאתרי תיירות. **תשתית התיירות הגדלה בלא הרף של ההתנחלויות תורמת לביסוסן,** משום שהיא מוסיפה מקור הכנסה לאוכלוסיית המתנחלים, וכן "מנרמלת" את ההתנחלויות בעיני חלקים גדלים והולכים של החברה הישראלית.

4. **אי היכולת להגיע למעיינות ולהשתמש בהם פגעה פגיעה משמעותית במחיה ובביטחון של הפלסטינים החיים ביישובים המושפעים.**

מעיינות שהושפעו מפעולות מתנחלים

מארס 2012

